

ག་བྱར་རིགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན།

རྒྱུ་འཛོལ་མངས་རྒྱས་དབང་འདུས། མཁས་དབང་ལས་རོགས། རྣམ་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་ཚྭ་གསུམ།

བཅུད་དོན།

ག་བྱར་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱི་དངོས་སྤྲུལ་རྣམས་འདི་གི་སྐོར་ལས་ཚུལ་འབྲི་ཅིག་བྲིས་ཡོད་མི་འདི་ནང་ལུ་གཙོ་བོ་ཐ་སྙད་ལུ་ག་བྱར་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ག་དེ་སྤྱི་གཞག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དང་། ཚན་རིག་གི་མིང་། སྤྱི་དངོས་འདི་སྤྲུལ་རྣམས་གྱི་ཕྱོགས་ག་ཅི་ནང་ལུ་གཏོགས་ཏེ་ཡོད་པ་། ག་བྱར་རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་བྲིས་ཚུལ། ག་བྱར་སྤྲུལ་གིང་གི་ངོ་བོ། རྣམས་གྱི་སྤྱི་དབྱེ་བས་དང་ག་བྱར་རིགས་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་མ་འདྲམ་ག་དེ་སྤྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་སྤྲུལ་རྣམས་གྱི་རོ་རྒྱས་པ་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚུ་མཁས་པ་རང་ར་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་དུ་མ་རེ་མ་འདྲམ་ཡོད་རུང་སྤྱིར་བཏང་མཁས་པའི་དགོངས་བཞེད་གྱི་རོ་རྒྱས་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱི་ཚུ་ཚད་ལྡན་པའི་ནད་གཞི། ལག་མཁྲིས་གྱི་ནད་གཞི། རྒྱས་པའི་ཚ་བ་དང་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པའི་ནད་རིགས་ཀྱན་ལུ་ཡན་པ་ཡོད་ཚུལ་དང་། འབྲུ་དུས་དང་ལག་ལེན་ལ་སོགས་པའི་བཅས་གྱི་སྐོར་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་མི་འདི་དང་། དམིགས་བསལ་ལུ་ག་བྱར་གི་གིང་འདི་ཏེ་མ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་མེད་རུང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོ་ཁྱེད་མངས་ཙམ་ལུ་དག་ཏུ་ར་(མོ་ནོས་ཀོ་)གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་སོན་འབག་འོང་སྟེ་ས་གནས་སྤྱད་ཐང་ཁ་ལེ་སྤྱི་ས་ཨལ་བསོད་ནམས་གྱི་ལུ་མ་ར་ནང་ལུ་འཇུགས་སྤྱི་དབང་དེ་ཡོད་མི་འདི་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་བཅས་གྱི་སྐོར་གཤམ་ནིའི་དོན་ལུ་ཡིན།

ངོ་སྤྱོད།

ག་བྱར་ཟེར་མི་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལུ་ཀུན་དང་། དེ་གི་དོན་དག་བོད་སྐད་ནང་ལུ་བསྒྱུར་བ་ཅིན་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་ག་བྱར་ཟེར་དང་། རྒྱས་ལྡན་གྱི་གིང་ཟེར་བའི་དོན་དག་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞུང་གི་འགྲེལ་པ་སོ་སོ་དང་འཁྲུངས་དཔེ་དྲི་མེད་ཤེལ་འབྲེད་ལ་སོགས་པ་ནང་ལུ་ག་བྱར་རིགས་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་གིང་ཀུན་ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟག་ཟེལ་ག་བྱར་དང་། གིང་ཚི་རྒྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མང་ག་བྱར། གིང་རྟེ་མ་ཞེས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེལ་ག་བྱར་ཚུ་ཞུན་ཆགས་འབད་ཚར་བའི་ག་བྱར་རིགས་གྱི་བཟོ་དབྱེ་བས་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ག་བྱར་གྱི་རྒྱ་གིང་ངོ་མ་གི་སྐོར་ལས་བེར་སྟོན་འགྲེལ་པ་ནང་ལུ། རྩོད་པོ་སེར་སྤྱི་ལོ་

མ་ལུང་གྱུ་ཆེ་བ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོས་འབྲུ་མེད་པོ་འོང་བེད་མི་ཅིག་མ་གཏོགས་ཁ་གསལ་ག་ནི་ཡང་མེན་འདུག། རྟེན་བཟུམ་སྟེ་ར་འབྲུངས་དཔེ་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་དཔར་རིས་འདི་ཡང་ག་བྱར་ལུན་ཆགས་འབད་ཡོད་པའི་དཔར་རིས་རྒྱ་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཤིང་སྟོང་གི་དཔར་རིས་ག་ནི་ཡང་བཀོད་དེ་མེན་འདུག། ཨིན་རུང་ཚུ་མ་འབྲི་འདི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ག་བྱར་ཤིང་གི་དཔར་རིས་དངོས་མཐོང་ངོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ཤིང་ཆ་དང་ཨ་གར་གོ་སྟོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྲན་ཤིང་འདི་དང་། འབྲུངས་དཔེ་བོད་ལུགས་སྤྲན་རྩམ་གྱི་དཔར་རིས་དང་ལག་ལེན་རོ་སྟོད་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་དཔར་རིས། བོད་ཀྱི་གསེང་གི་དང་ཨ་ཡུར་མེ་རྩ་ཀྱང་དབྱིའི་སྤྲན་གཞུང་བཅས་ལས་བསྟན་པའི་སྤྲན་རྩམ་གྱི་དཔར་རིས་དང་ལག་ལེན་གཅེས་བཅུས་ནང་ལུ་ཡོད་མི་གཞན་ཡང་ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སྟོ་རྒྱ་གི་ནང་ལུ་ཡོད་མི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་མ་གཏོགས་ཤིང་མང་ཆེ་བ་ཤིང་ཆ་དང་གོ་སྟོད་སྤྲན་གྱི་རོ་བོ་སྤྲན་དབྱིབས་རྒྱ་གཅིག་མཚུངས་སྟེ་འདུག། འདི་ལས་བརྟེན་ད་རེས་ཀྱི་ཚུ་མ་འབྲི་འདི་ནང་ལུ་རྒྱུད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལུན་ཆགས་འབད་ཡོད་པའི་ག་བྱར་རིགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་གི་རྒྱ་ག་བྱར་ཤིང་གི་རོ་བོ་སྤྲན་དབྱིབས་བཅས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱུད་གཞུང་དང་དེང་སང་གི་འབྲུངས་དཔེ་རྒྱ་ལས་རྒྱབ་རྟེན་དང་ཁྲུངས་གཞུགས་འབད་དེ་ཚུ་མ་འབྲི་འབད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཆད། ལྷག་པར་དུ་སྤྲན་དངོས་འདི་གི་སྤྲན་དབྱིབས་དང་དྲི་རོ་བཅས་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་གོ་མས་ཀྱི་ཆད་མའི་ཐོག་ལས་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་བྲིས་བྲིས་སྟེ་ཨིན་ཟེར་བྱ་ནི་ཨིན།

ག་བྱར་སྤྲན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཉི་མ་བ་ལུ་གྲ། ཤིང་གི་སྟིང་པོ།ཁ་བའི་མིང་ཅན། སྤྲན་གྱི་སྟིང་པོ།ཁ་བའི་ཕྱེ་མ། འོད་དཀར་ཅན། ལྷ་བའི་མིང་ཅན།བསིལ་བའི་སྟིང་པོ། ལྷ་བ་སང་གའི་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཨིན།

ཆན་རིག་གི་མིང།*Cinnamomum camphora* Nees and Eberm

སྟེ་ཁོངས་ཤིང་ཆ་དང་། ཨ་གར་གོ་སྟོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཨིན།

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུད་ལས་ཤིང་རིགས་མང་དང་སྟག་ཟེལ་ཤེལ་དང་གསུམ། ཁང་ནི་སེར་ལ་སྤྲ་རིང་མཉེན་ལ་འཇམ། ཡང་ན་དཀར་འཇམ་ཁ་བ་བསྐྱོངས་པ་འདྲ། འཇམ་ལ་བསིལ་བས་རྒྱུད་ལྷན་ཆ་བ་སེལ། སྟག་ཟེལ་མང་དང་སེར་སུལ་མང་པོ་ཅོང་འདྲ། ཁང་བས་རྒྱབ་བསིལ་ཆ་བས་ཀྱན་ལ་འཇུག ཤེལ་ནི་

དཀར་ལ་ཀོན་ཏེ་འབྱུགས་པ་འདྲ། ཤིན་ཏུ་བསིལ་བས་རྒྱས་ཚད་རྒྱུ་ལ་འཛུམས། ཞེས་གསུངས་དོ་བཟུམ།
རྒྱུ་ལ་འཛུམས་དཔེ་ཚུ་ནང་ལུ་ག་བྱར་ཟེར་མི་འདི། ཤིང་གླི་མ་ཞེས་པ་དང་། ཀུམ་ཞེས་པ་དང་། ཚིང་
གིང་ཞེས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ག་བྱར་འདི་ལུ་ཡང་ཤེལ་དང་། ལྷག་ཟེལ་དང་། མང་གསུམ་སྟེ་བསྟན་ལུག ། དེ
ལུ་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ་འབྱུང་མི་འདི། སྒྲུལ་འབྱེལ་ལས། དབྱར་ཆགས་པ་ལ་མང་ག་བྱར། སྟོན་དཔྱིད་ཆགས་
པ་ལ་སྟག་ཟེལ་ག་བྱར། དགུན་ཆགས་པ་ལ་ཤེལ་ག་བྱར་ཟེར་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཏེ་གསུངས་ལུག །

སྟེ་དབྱིབས་དང་རོ་བོའི་བཤད་པ། བེ་རྩུ་སྟོན་པོ་ལས། ཤིང་གླི་མ་ཞེས་པ་དང་། ཀུམ་ཞེས་པ་དང་། ཚིང་གིང་
ཞེས་པ་སོགས་ལ་འབྱུངས་དཔེའི་ཁྲུངས་མ་མཐོང་ཡང་སྟོང་པོ་སེར་སྒྲུ་ལོ་མ་ལྡང་གུ་ཆེ་བ་མེ་ཏོག་རྒྱ་ཚོས། འབྲུ་
སེར་པོ་འོང་བར་ཕྱག་བྱའི་དབྱེ་བས་རིགས་གསུམ་གྱི་ཆོ་བའི་ཚུལ་དུ་ཤེལ་ནི་དཀར་ལ་ཁོ་བ་འབྱུགས་པ་འདྲ་བ་
དང་། ལྷག་ཟེལ་མདངས་སེར་ལ་སྟུལ་མང་བ་དང་། མང་སེར་ལ་སྟུ་རིང་ཞིང་མཉེན་པ་དང་གསུམ་འབྱུང་ཟེར་
བསྟན་ཏེ་འདུག སྒྲུལ་འབྱེལ་ལས། རྒྱ་གར་གྲོ་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་འདོད་ཅེས་གསུངས།
གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་འབྱེལ་ཆེན་དང་སྟོང་ཞེལ་ལུང་ལས། མང་ག་བྱར་ནི་སེར་ལ་སྟུ་རིང་ཞིང་མཉེན་པ་ཞིག་
དང་ཡང་ན་དཀར་ལ་འཇམ་པ་ཁ་བ་བསྟོངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་བསིལ་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་། ལྷག་
ཟེལ་ག་བྱར་ནི་མདངས་སེར་ལ་སྟུལ་ཅན་ལུས་པ་བསིལ་ཤེད་འབྲིང་། ཤེལ་ག་བྱར་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར་སྟོ་
འབྱུགས་པའི་དུམ་བྱ་འདྲ་བ་དེ་བསིལ་ཤེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅས་གསུམ་མོ་ཟེར་བསྟན་ཏེ་འདུག བྱི་རྒྱུད་འབྱེལ་
པ་ལས། མང་ག་བྱར་ནི། ཁ་དོག་སེར་ཞིང་རོ་སྟུ་རིང་པ། མཉེན་ལ་ཡང་བའམ། ཡང་ན་ཁ་དོག་དཀར་འཇམ་
ཁ་བ་བསྟོངས་པ་འདྲ་ཞིང་། ལུས་པ་འཇམ་ལ་བསིལ་བས་རྒྱུང་དང་ལྡན་པའི་ཆད་པ་དང་། ཆན་བྱིས་བྱུངས་
ངན་གྱི་ཆད་པ་སེལ། ལྷག་ཟེལ་ག་བྱར་གྱི་མདངས་སེར་ཞིང་རོ་སྟུལ་མང་ལ་པོ་ཅོང་འདྲ་བ། ལུས་པ་མང་ག་
བྱར་ལས་རྒྱུང་བཟང་རྒྱུ་བ་ཅིང་། ཤེལ་གྱི་ལུས་པ་ལྷར་བསིལ་དྲགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཆ་བའི་ནད་ཀྱན་ལ་རྒྱག་སྟེ་
འགོ་བྱུང་ཡིན། ཤེལ་ག་བྱར་ནི་ཁ་དོག་དཀར་ལ་རོ་བོ་ཀོན་པ་སྟེ། ཁོ་ཞིང་སྟེ་བ་རྒྱུ་འབྱུགས་པ་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་
བསིལ་བས་རྒྱས་ཚད་རྒྱུ་ལ་འཛུམས་པ་དང་། རྒྱུངས་བཟང་དར་མའི་ཆད་པ་སྟོབས་ཆེན་ནམས་འཛུམས་སོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ག་བྱར་གྱི་འབྱེལ་བྱེད་སྟེ་ཆོགས་ཡོད་མི་འདི་དང་། རི་མེད་ཤེལ་འབྲེང་ལས་བཤད་པའི་

འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པའི་གདམས་པ་དང་། དངོས་མཐོང་རྒྱས་ཅན་གྱི་རྩོག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་གཏམ་བཅས་
 ཞལ་འཆམས་ཡོད་མི་འདི་ཡང་། ཤིང་ཀུམ་ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟག་ཟིལ་ག་བྱར་ཞེས་མདངས་སེར་ལ་སྟུལ་
 མང་བ་ཅན་དེ་རྩལ་པ་བསེལ་བའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཤིང་ཆོད་ཆོད་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ག་བྱར་ནི། མངག་བྱར་
 ཞེས་སེར་ལ་སྟུལ་རིང་མཉེན་པ་ཞིག་དང་། ཡང་དཀར་ལ་འཇམ་པ་ཁ་བ་བསྐྱོངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དང་། རིགས་
 གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་བསེལ་བའི་བསེལ་ཤེད་རྒྱུ་བ་དང་། ཤིང་གླི་མ་ཞེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཤེལ་ག་བྱར་ཞེས་ཤིན་
 ཏུ་དཀར་སྟེ་འབྱུག་པའི་ལྷུ་བྱ་འདྲ་བ་བསེལ་བའི་བསེལ་བའོ། ཞེས་གསལ་བ་དང་། འདྲ་ཡིག་དྲུག་གི་མིག་
 ལས། དང་པོ་བསེལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་བྱར་ནི། ཤེལ་ག་བྱར་ནི་གངས་དཀར་ཆལ་བ་འདྲ། སྟག་ཟིལ་ག་བྱར་
 འབྲི་མར་གཤག་པ་འདྲ། མངག་བྱར་ནི་ཁ་བ་བསྐྱོངས་པ་འདྲ། ཟེར་གསུངས་པའི་བཤད་པ་རྩུ་མང་ཆེ་བ་ག་
 བྱར་ཤིང་གི་རོ་བོའི་བཤད་པ་མིན་པར་ག་བྱར་ལྷན་ཆགས་བཅོས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པས། ཀམ་ཆོས་འཕེལ་
 གྱིས་ཚུལ་སྟོན་འབད་ཡོད་པའི་བདུན་ཅི་སྟན་གྱི་འབྲུངས་དཔེ་ལས་ཡང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ལོ་ཤས་ནང་ག་བྱར་སྟོར་
 དཔུང་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་སྟན་ཇུས་རིགས་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་མཁས་དབང་མི་སྟར་བཀའ་འདྲི་ཐེངས་
 མང་ལྟུང་བ་མ་ཆད། དེ་ཅིང་དང་ཡུན་ནན་ཏུ་ག་བྱར་བཅོ་བ་དངོས་སུ་མིག་མཐོང་བྱུང་བར་གཞིགས་ན་མཁན་
 པའི་སྟེ་ཞིག་དང་། ཤིང་ཆའི་སྟེ་ཞིག་ལུང་སྟོའི་སྟེ་བཅས་སྟེ་དངོས་འདི་གསུམ་ལས་བཅོ་ཡི་འདུག་ཟེར་བསྟན་
 ཏེ་འདུག །དགའ་བའི་དོ་རྩལ་བཅུ་མས་པའི་འབྲུངས་དཔེ་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས། ཤེལ་ག་བྱར་ནི།
 འབྲི་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱུ་གྱི་ས་གནས་ཁག་ཏུ་འདེབས་འཇུགས་བྱེད་པའི་ཤིང་གླི་མ་ཞེས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་པ་གོ་སྟོན་
 གྱི་རིགས་རྒྱུན་ལྡང་ཤིང་སྟོང་མཐོ་ཆད་སྟེ་20-30ཟེན་པ། ལོ་མ་ལྡང་སྟུག་མཐུག་ལ་རྒྱབ་ལྡང་སྟེ་ཅན་རེས་འོས་
 སྟེ་བ། མེ་ཏོག་ཞིབ་མོ་ལྡང་དཀར་རམ་སེར་སྟེ་འཆར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྟུག་ནག་འདོགས་པ། ཤིང་ཡོངས་
 ལ་ག་བྱར་གྱི་དྲི་མན་པ་ཞིག་སྟེ་ཞེས་པ་སོགས་བསྟན་ཏེ་འདུག །

གོང་གི་འབྲུངས་དཔེའི་མང་ཆེ་བ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་རང་སྟོངས་སའི་མཐོ་ཆད་༡༩༠༠ཙམ་ལུ་ས་གནས་
 སྤངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་པོ་བྲང་ལས་ཡར་མོ་རྒྱ་བརྒྱུད་དེ་འགྲོམ་ད་ས་གནས་ཡེ་སྤེལ་ས་ལུ་འཇུགས་སྟོང་
 འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་པར་ལེན་འབད་དེ་དེ་བའི་ནང་ལུ་མངོན་གསལ་དཔེ་རིས་སྟེ་མཐོང་རྒྱུ་གསལ་བའི་ག་བྱར་
 འདི་ཤིང་ཆ་དང་གོ་སྟོན་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྟེ་དངོས་ཅིག་ཡིན་པའི་དོས་འཛིན་འབད་ཡི། འདི་ཡང་ཤིང་སྟོང་དང་ལོ་མ་

སྒྲོམ་སྒྲེ་ཏ་ལམ་ཨ་གར་གོ་སྟོད་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་ཡོད་རུང་སྟོང་པོ་དཀར་ཁ་ཅན་ཡལ་ག་དང་ཡལ་ཕན་
ལོ་མ་བཅས་ལྡང་མེར་ཅན་སྒྲེ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ལོ་མ་སྟིང་དབྱིབས་འདྲ་བ་སྒྲོར་ནས་རྒྱབ་སྐྱབ་ཅེ་ནོ་བ་ཆེ་རྒྱང་
རན་པ་ལོ་མའི་རྒྱུ་དམར་པོ་སྒྲེ་ཡོད་པའི་འདབ་མ་ལག་ཤ་གིས་འཕུར་བའི་སྐྱབས་ག་བྱར་གྱི་དྲི་བསྐྱུང་སྒྲེ་མན་མ་
ནི་ཡོད། མེ་ཏྲ་ག་སེར་ཁ་ཅན་འཆར་བའི་འབྲས་བྱ་རིལ་མ་སྐན་མ་རྒྱུང་དུ་ཅན་ཁམ་སེར་ཅན་དཔེ་རིས་ནང་ལུ་
མངོན་གསལ་ཡོད་མི་འདི་ཡིན། ཤིང་སྟོང་སྐྱམ་འདི་གཞོག་བཟླ་བའི་ཆོ་དྲི་དང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ཨ་གར་གོ་སྟོད་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲེ་ཡོད་པ་ཡིན།

རོ་རུས་ལུ་རྒྱུ་རྒྱུ་



རྒྱུ་རིན་ཆེན་སྐྱུངས་པ་ལས། བསེལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་བྱར་ཡིན་ཏེ་བསེལ་ལ་རྩུབ། རྒྱོན་པོ་རྒྱུ་གང་མེད་ན་རྩུབ་པས་
ཆ་བར་ལྷོག་ ཅེས་དང་། གདམས་པ་སུམ་རྩུབ་པ་ལས། ག་བྱར་བསེལ་ཡང་གང་ཞིང་སྐྱམ་ལ་རྩུབ། རྒྱལ་རྒྱོན་
རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཆ་བསེལ། སྐྱན་འཕྲོད་གཞན་གྱིས་གཞན་ཡང་ཡང་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་དོ་བཟུམ།
རོ་ཁ་ཞིང་ཆ་ལ་སྐྱམ་པ། ལུ་རྒྱུས་ཁ་བ། རུས་པ་བསེལ་ཞིང་རྩུབ་ལ་གྱོང་པ་སྒྲེ་ཡོད།

ཕན་ཡོན། དྲི་མེད་ཤེལ་ཕྱེང་ལས། ག་བྱར་ཆ་བ་རྒྱུས་པ་ཐོག་བབས་གསོད། རྒྱིང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཆ་བ་རྩུང་
ནས་འབྱིན། ཞེས་པ་ལ། རང་བྱུང་དོ་རྒྱུས་ཅི་སྐྱན་རྒྱལ་པོ་ག་བྱར་ཏེ། གཞུ་ག་བྱར་རྒྱུས་ཆད་སེལ། ཤེལ་ནི་
རྩུབ་བསེལ་དེ་དང་འདྲ། སྐྱུ་ག་ཕྱི་མེར་མཉེན་ཁག་མཁྲིས་སེལ། མང་ནི་རྒྱུང་ཕྲན་ཆད་པ་འཛོམས། ཞེས་
གསུངས་ཡོད་མི་ལྟར་དུ། ག་བྱར་གྱིས་རྒྱུང་དང་ཕྲན་པའི་ཆད་པ་དང་། སྐྱན་གྱིས་དང་བྱུངས་ངན་གྱི་ཆད་པ་

སེལ་ནི་དང་། སྤང་བེལ་གྱིས་ཚ་བའི་ནད་ཀྱན་སེལ་ནི། ཤེལ་ག་བྱར་གྱིས་ཚ་བ་རྒྱས་ཚད་ཐོག་བབས་པ་ལྟར་
འཕུལ་ལུ་གསོད་ནི་དང་། ཡུན་སོང་སྟེ་རྟིང་ཤིང་ཅི་ལྟར་གཟུགས་ལུ་ཞེན་པའི་ཚ་བ་རྩ་བ་ལས་བཏོན་ནི་དང་།
བྱུངས་བབས་དར་མའི་ཚད་པ་སྟོབས་ཆེན་ཚུ་འཛོམས་ཚུགས་པའི་ཕན་པ་ཡོད་པ་མ་ཚད། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་
ཨ་ཡུར་མེ་རྩ་ཀྱང་དབྱེད་སྟེན་གཞུང་བཅས་ལས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དངོས་སྟེན་རྩལ་གྱི་དཔར་རིས་དང་ལག་ལེན་
གཅེས་བཅུས་ནང་ལུ། སྟོ་ཚད་རྟིང་པ་དང་། སྟོ་ལངས་པ། དབུགས་མི་བདེ་བ། རུལ་དབྱུང་བ། གཉན་ཁའི་
བྱག་གཟེར་བ། གཞན་ཡང་ཤ་སྲིམ་གཟེར་བའི་རིམས་ནད་ཀྱིས་བརྒྱངས་བསྐྱུལ་བྱེད་དཀའ་བ། མ་ཞུ་བ།
འཁྱུ་ནད་སྦྱི་དང་། ལྷག་འཁྱུ་བའི་ནད། སྦྱིང་གི་བྱེད་ལས་ཉམས་པ་སོགས་ལ་ཕན་པ་དང་། དེ་མིན་རོ་ཅ་བ་དང་།
པགས་མདངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལུ་ཕན་ཐེར་བསྟན་ཏེ་འདུག །

འཕྱུར་དང་ལག་ལེན། རྩམ་སྒྲིལ་སྟེ། སྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་བྱར་ཏེ། །རྩ་གང་སྟོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་ན། །རུས་
པ་བསེལ་བས་ཚད་པར་ལྟོག། །ཁ་ཚ་བསྐྱར་རྩལ་བསེལ་ཡང་གྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལག་ལེན་རྒྱལ་མཐུན་
འཐབ་དགོཔ་དང་། འཁྱུངས་དཔེ་བྱི་མེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས། གོ་སྟོད་རིགས་ཀྱི་ཤིང་སྟོང་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
དང་། རྩ་བ་ཡལ་ག་ལོ་མ་བཅས་གང་རིགས་ཞིབ་མོར་གཙབ་ནས་བཙོས་ཏེ་རྒྱངས་རྒྱས་ལ་གང་རྩལ་ག་
བྱར་ཞུན་ཆགས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྟེར་ཡང་ལས་སྟོན་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཁ་དོག་དཀའ་པོ་འམ་སྦྱིབ་མེད་
མདངས་ཤིང་མཁྲགས་པ་འབྱགས་པའི་དུམ་བྱ་འདྲ་བ་ཐེར་བ་དེ་དང་། འཁྱུངས་དཔེ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ནད་ལུ་བཀོད་
ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེན་ལུ་ཆོ་བའམ་ཐང་རྩ་སྟོན་དང་དབྱིད་གང་རུང་ཅམ་ལུ་ལེན་ཏེ་སྦྱོད་དགོཔ་ཨིན།

མཐུག་བསྐྱེད་

སྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་བྱར་རིགས་གསུམ་གྱི་སྟོར་ལས་རྒྱུད་གཞུང་དང་འཁྱུངས་དཔེ་རྩ་ནད་ལུ་ག་དེ་སྟེ་བཀོད་ཡོད་
མི་འདི་ཁྱུངས་གཞུགས་དང་དངོས་སུ་ཕྱོད་གོམས་ཀྱི་རིག་པའི་གྲུབ་བྱེད་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་སྟེ་བྲིས་བྲིས་ཕ་མ་
གཏོགས་དེང་སང་ཚལ་རིག་གི་ཐོག་ལས་སྟེན་རྩལ་དང་འཕྱུལ་ཆས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲིས་བྲིས་ཕ་མེན། དེ་
ཡང་ག་བྱར་གི་ཤིང་འདི་ཏེ་མ་འབྱུག་རྒྱལ་ཁབ་ནད་ལུ་མེད་རུང་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ གོ་གངས་ཅམ་ལུ་འགྲུ་ཏར་(མོ་ལོ་ས་
ཀོ་)གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་སོན་འབག་འོང་སྟེ་ས་གནས་ལེ་སྦྱིས་ས་ལུ་ཨཔ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུ་ར་ནད་ལུ་འཛུགས་

སྐྱོང་འབད་དེ་འདུག ཡིན་རུང་སྤྱི་ཤིང་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ས་གནས་གཞན་གཏེ་ལུ་ཡང་མེད་ནི་འདི་གིས་
མ་འོངས་པ་ལུ་ཡལ་འགྱུར་གྱི་ཉེན་ཁ་སྤོང་ཡོད་པ་ལས། ད་ལས་ཕར་སོ་ནམ་ལས་ཁྱེད་སྤྱི་ཤིང་འདི་གི་སོན་བཟམ་སྤེལ་དང་འཇུགས་སྐྱོང་འབད་དེ་བདག་
གྱི་ལས་ཁྱེད་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་སྤྱི་ཤིང་འདི་གི་སོན་བཟམ་སྤེལ་དང་འཇུགས་སྐྱོང་འབད་དེ་བདག་
འཛིན་དང་གཅེས་སྐྱོང་འཐབ་སྟེ་ཁྱབ་སྤེལ་འབད་དགོཔ་ག་ནི་བ་གཤམ་ཅན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན།

རྒྱུ་རྐྱེན་དཔེ་ཆ།

- ༡ སྟེ་སྤྱི་ཤིང་སྤྱི་ཤིང་སྐྱོང་འབད་མཚོ། (༡༩༩༤) རྒྱུ་བཞི་གསལ་བྱེད་བུ་རྒྱུ་སྟེ་པོ། བོད་གཞུང་
སྤྱི་ཚུ་ཁང་།
- ༢ རྟོ་རུ་ཆེ་ནམ། (༢༠༠༠) རྒྱུ་བཞི་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཐོང་ཞལ་ལུང་། མི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་
ཁང་།
- ༣ མཁས་དབང་སྐྱེམས་པ་ཆེ་དབང་། (༡༩༩༤) རྒྱུ་བཞི་འབྲེལ་པ། བོད་གཞུང་སྤྱི་ཚུ་ཁང་།
- ༤ བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས། (༡༩༩༠) ཇི་མེད་ཤེལ་འབྲེང་། ཞ་རྟོ་ཞན་བོད་སྤྱི་ཚུ་ཁང་།
- ༥ ཀམ་ཚོས་འཕེལ། (༡༩༩༣) བདུན་ཚུ་སྤྱི་ཚུ་གྱི་འཁྱེད་སྤྱི་ཚུ་ཁང་། བཤད་ནོར་བུ་འཕྲི་མེད་མཛེས།
བོད་ཡུལ་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།
- ༦ སྤྱི་པ་ཚུ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་བཟང་། (༢༠༠༤) སྤྱི་དངོས་སྤྱི་ཚུ་ཁྲི་དཔར་རིས་དང་ལག་ལེན་
གཅེས་བཅུས། བོད་གཞུང་སྤྱི་ཚུ་ཁང་།
- ༧ སྤྱི་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ། (༢༠༠༣) བོད་ལུགས་སྤྱི་ཚུ་ཁྲི་དཔར་རིས་དང་ལག་
ལེན་རྟོག་ཅུང་། བྱང་པ་དཔར་སྐྱུན་ཁང་།
- ༨ དགའ་བའི་རྟོ་རུ་ཆེ། (༡༩༩༤) འཁྱེད་སྤྱི་ཚུ་ཁྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།
- ༩ དགའ་འདུལ་སོགས། (༢༠༠༤) བོད་ལུགས་གསལ་རིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་
ཁང་།